

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	660977
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2020-42
Portefeuillehouder	K.J. Walters	Datum	2 juli 2020
Informatie bij	M. de Blaeij	Tel. nr.	(035) 6292033

Onderwerp

Financiële afwijkingen in begroting 2020 als gevolg van Coronacrisis

Kernboodschap

In de raadsvergadering van 10 juni bent u akkoord gegaan met het instellen van de reserve Covid-19. In dit voorstel hebben wij u ook aangegeven u tussentijds en achteraf te informeren over afwijkingen van € 25.000 en hoger, die veroorzaakt worden door de Coronacrisis. Wij hebben nu een eerste inzicht verkregen in de financiële effecten als gevolg van de Coronacrisis in de begroting 2020 en informeren u daarover met deze brief. Het nadelig saldo van de extra lasten en gederfde baten willen wij dekken uit de reserve Covid-19. Wij merken op dat de stand van de reserve op dit moment niet voldoende is om de huidige nadelen te dekken. In de 1^e Tussenrapportage 2020 zullen wij u een voorstel voorleggen hoe en voor welk bedrag wij de reserve willen aanvullen en vragen wij u de begroting 2020 te wijzigen voor de nu gemelde afwijkingen van per saldo € 2,8 miljoen nadelig.

Het nu geschetste beeld van alle werkelijk optredende voor- en nadelen is nog niet volledig. Wij monitoren alle mogelijk optredende effecten en houden deze als risico in beeld. Een geactualiseerd overzicht van de Covid-19 risico's ontvangt u als financiële impactanalyse gelijktijdig met de 1^e tussenrapportage 2020. Mocht een risico omslaan en daadwerkelijk gaan optreden, dan zullen wij u later dit jaar nogmaals met een raadsinformatiebrief informeren over de effecten.

De definitieve verdeling van het toegezegde compensatiepakket Coronacrisis van het Rijk zal in de septembercirculaire 2020 worden opgenomen. De ontvangen middelen willen wij toevoegen aan de reserve Covid-19.

Toelichting afwijkingen

Bij het instellen van de reserve heeft u het college mandaat verleend om binnen het doel en het saldo van de bestemmingsreserve uitvoering te geven aan maatregelen ter bestrijding van de gevolgen van de corona-crisis en tot besteding over te gaan. Een deel van de hier gepresenteerde kosten en gederfde inkomsten zijn al in werkelijkheid opgetreden. Het totaal van de afwijkingen hebben wij samengevat in onderstaande tabel. Onder de tabel vindt u een toelichting op deze afwijkingen.

bedragen x € 1.000

Ref	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
A	Opbrengsten parkeren incl. naheffingen parkeeropbrengsten.		1.287	1.287
B	Capaciteit Sociaal plein	350		350
C	Facilitaire dienstverlening	327		327
D	Leges paspoorten, NID kaarten en rijbewijzen	-101	270	169
E	Inhuur communicatie	120		120
F	ICT	106		106
G	Inhuur crisisbeheersing	85		85
H	Pacht kermis		79	79
I	Druktemeter centrumgebied	75		75
J	Vergoeding sporthalbeheerders	37		37
K	Subsidie voedselbank	34		34
L	Verkeersbegeleiding bij afvalscheidingsstation Crailo	32		32
M	Marktgelden	30		30
N	Schoonmaakkosten evenementen	-30		-30
O	APV leges	25		25
Totaal bedrag voorgestelde wijzigingen begroting 2020 bij 1e Turap		1.090	1.636	2.726
P	Precariobelasting		181	181
Q	Onvoorzien	-150		-150
Totaal bedrag te onttrekken uit reserve		940	1.817	2.757

A. Opbrengsten parkeren incl. naheffingen parkeeropbrengsten

De opbrengsten uit de parkeerautomaten, de parkeergarages en de naheffingen parkeeropbrengsten zijn tot en met mei beduidend lager dan geraamd. Vanaf half maart is het aantal bezoekers aan het centrum van Hilversum sterk afgenomen. Door de Covid-maatregelen werd er geen gebruik gemaakt van restaurants, de theaters niet bezocht en minimaal gewinkeld. De maatregelen zijn vanaf juni versoepeld, waardoor er weer een toename is van het aantal bezoekers. We schatten in dat de inkomsten uit straatparkeren en de garage Gooise Brink in de maanden juni t/m december 2020 toch nog steeds 25% lager zullen zijn ten opzichte van dezelfde periode in 2019. Voor de naheffingen parkeeropbrengsten maken we dezelfde inschatting. Voor garage Gooiland gaan wij uit van 60% minder parkeerinkomsten, omdat daar de bezoekers van theater Gooiland wegvallen. Theaters zijn sinds half maart dicht en de verwachting is dat dit tenminste tot het einde van het jaar duurt. Per saldo ontstaat een nadeel van € 1,3 miljoen.

B. Capaciteit sociaal plein

De Coronacrisis is van invloed op veel processen binnen het sociaal domein. Enerzijds omdat de Rijksregeling Tijdelijke overbrugging zelfstandige ondernemers (TOZO) uitgevoerd wordt door het Sociaal Plein (en ondersteuning), maar anderzijds omdat meer mensen afhankelijk worden van het gemeentelijke vangnet. Het Sociaal Plein biedt dit vangnet o.a. door de uitvoering van de regelingen BUIG, minima en schuldhelpverlening. Door stijgende vraag bij het Sociaal Plein (m.n. verdubbeling aanvragen BUIG) is extra personele capaciteit nodig. Vooralsnog is € 350.000 nodig voor de rest van het jaar.

C. Facilitaire dienstverlening

In het begin van de coronacrisis zijn direct hygiënemaatregelen voor de kantoren getroffen. Denk daarbij aan het plaatsen van handdesinfectiepalen in de publieksbalies, plaatsen van papieren handdoekhouders toiletten, specialistische reiniging voor toetsenborden etc. Ook is de klantontvangst (de loketten/baliewerkplekken in raadhuis, stadskantoor en Wilhelminastraat) direct aangepast door het plaatsen van schotten en het aanbrengen van afstand signing. Vervolgens zijn de werkplekken van medewerkers herschikt en aangepast om te voldoen aan de 1,5 m samenleving. Ook is niet gebruikt meubilair opgeslagen en zijn medewerkers gefaciliteerd bij het thuiswerken. In totaliteit is daarvoor € 327.000 benodigd; dit is inclusief een post 10% onvoorzien.

D Leges paspoorten, NID-kaarten en rijbewijzen

Op de afgifte van rijbewijzen, paspoorten en NID-kaarten verwachten we lagere inkomsten en evenredig lagere afdrachten aan het Rijk. In de eerste vijf maanden van dit jaar hebben we veel minder documenten afgegeven. De terugloop varieert van 35% bij NID-kaarten tot 70% bij rijbewijzen. We verwachten dat met het versoepelen van de Corona-maatregelen het aantal aanvragen weer toe zal nemen, maar dat de reeds ontstane derving niet goed gemaakt zal worden (geen 'inhaalslag'). Als we daar van uitgaan, komen we op een nadeel van per saldo € 169.000.

E Inhuur communicatie

Ten behoeve van de coronacrisis is er veel extra inzet nodig op het gebied van communicatie. Het grootste deel van de uitgaven is ten behoeve van de inhuur van extra communicatieadviseurs. Zij worden ingezet op zowel interne als externe communicatie, waarbij zij ook werkzaamheden verrichten voor de regio. Daarnaast worden er kosten gemaakt ten behoeve van communicatiemiddelen zoals filmpjes en fotografie.

F ICT

In verband met het thuiswerken is uitbreiding van de licenties voor Zoom, Microsoft Teams, GemNet, passcode en TMC nodig. Daarnaast gaat het om aanschaf van noodtelefoons, kosten inrichting mobile werkplekken en diverse apparatuur ten behoeve van het digitaal vergaderen.

G Inhuur crisisbeheersing

De gemeente Hilversum heeft een crisismanager in dienst. Tot zijn reguliere taken behoren o.a. advisering en ondersteuning m.b.t. Regionaal Risicoprofiel/Beleidsplan, wijkbrandweer en brandveiligheid en het regionaal piket. Ook stond in 2020 het orde brengen van de interne crisisbeheersing in de planning. Door het uitbreken van de coronacrisis hebben wij deze ambtenaar volledig voor de coronacrisis moeten inzetten. Als gevolg daarvan hebben we een achterstand in de reguliere taken en is inhuur nodig om de meest urgente dossiers in 2020 alsnog af te kunnen wikkelen.

H Pacht kermis

Het verbod op evenementen geldt nog tot zeker 1 september 2020. De gemeente heeft de met de organisator van de kermis gesloten overeenkomst voor de kermis van 17 tot en met 27 april als gevolg daarvan ontbonden. Daardoor loopt de gemeente een bedrag van € 79.000 mis aan inkomsten.

I Druktemeter centrumgebied

De Covid-19 maatregelen worden versoepeld en het gebruik van de openbare ruimte neemt daardoor toe. Dit brengt gezondheidsrisico's met zich mee vanwege de kans op nieuwe besmettingen. De gemeente heeft een belangrijke rol in het garanderen van de veiligheid. Daarom nemen wij nu het initiatief om drukte tijdelijk te gaan meten in het centrumgebied, door het plaatsen van meetpunten voor de duur van de crisis. U bent hierover geïnformeerd met raadsinformatiebrief 2020-38.

J Vergoeding sporthalbeheerders

Met het sluiten van de sportaccommodaties heeft Optisport de werkzaamheden volgens afspraak stilgelegd. Hierdoor hebben de medewerkers die door de gemeente gedetacheerd zijn bij Optisport, als gevolg van de Covid-19 maatregelen, geen werkzaamheden. Optisport kan geen looncompensatie aanvragen voor deze medewerkers omdat ze niet bij Optisport in dienst zijn. Met Optisport is afgesproken dat in deze bijzondere situatie gekeken wordt naar contractuele afspraken die zijn vastgelegd in de detacheringsovereenkomst. Hierin is opgenomen dat Optisport de loonkosten van de eerste maand bij langdurig ziekteverzuim voor haar rekening neemt en dat de kosten bij verzuim, langer dan een maand, voor de gemeente Hilversum zijn. In overleg hebben wij besloten deze regeling nu te volgen. Bij de inschatting van de gederfde inkomsten, wordt aangenomen dat de sporthallen in september weer open gaan.

K Subsidie voedselbank

De voedselbank heeft om hulp gevraagd om de uitgifte van voedsel voor onze inwoners te waarborgen.

Het is begrijpelijk dat het verkrijgen van met name houdbaar voedsel in de periode april/mei een probleem was, en dat extra budget nodig is om voedsel in te kopen en de pakketten aan te vullen. Daarom is door de gemeente een eenmalige subsidie verstrekt van € 34.400.

L Verkeersbegeleiding bij afvalscheidingsstation Crailo

Veel burgers waren door de maatregelen aan huis gebonden met als gevolg dat zij allerlei opruimacties en verbouwingen hebben uitgevoerd. Dit leidde tot grote drukte bij het afvalscheidingsstation op Crailo. Samen met de maatregelen van het GAD, waarbij minder mensen tegelijk terecht konden, gaf dit verkeersproblemen. Deze verkeersproblemen leidde tot verminderde bereikbaarheid van Hilversum-Noord, en belemmerde de aanvoerroute voor de wagens van de afvalinzameling. Om deze verkeersstromen te reguleren is gekozen voor de inzet van verkeersregelaars.

Deze kosten ter grootte van € 32.000 worden voorsnog niet verhaald op de GAD. Hilversum wacht op duidelijkheid over compensatie vanuit het Rijk. Mocht er geen compensatie komen dan zal Hilversum met de GAD het gesprek voeren om de kosten vergoed te krijgen.

M Marktgelden

Ook op de markt wordt de corona-crisis gevoeld. Met de huidige genomen hygiënemaatregelen in acht genomen functioneert de markt nog, maar niet alle ondernemers zijn op de markt aanwezig. Ook hier gaan wij coulant mee om. De marktgelden voor de marktondernemers die op woens- en zaterdag niet op de markt aanwezig zijn (geweest), schelden wij daarom kwijt voor die dagen op voorwaarde dat de reden voor de afwezigheid corona-gerelateerd is.

N Schoonmaakkosten evenementen

Evenementen konden en kunnen voorlopig niet doorgaan. Dit betekent dat er minder prullenbakken worden geleegd en er minder wordt geveegd. Dit levert een besparing op van € 30.000.

O APV leges

Door de landelijke richtlijnen met betrekking Covid-19 is besloten dat er tot 1 september 2020 geen evenementen plaats mogen vinden. Dit betekent dat er tot die datum geen vergunningen meer worden afgegeven voor evenementen, Drank- en Horecawet en het verstrekken van standplaatsvergunningen. Ook gaan wij coulant om met de reeds verstrekte vergunningen. In de specifieke gevallen waarbij ondernemers of particulieren geraakt worden door de corona-crisis schelden wij de verschuldigde leges kwijt.

P Precariobelasting

De corona-crisis heeft een grote impact op het bedrijfsleven in Hilversum. Horecaondernemingen zijn een lange tijd dicht geweest. Dat geldt ook voor winkeliers en (persoonlijke) dienstverleners. De gemeente legt precario op voor gebruik van de openbare ruimte, bijvoorbeeld voor terrassen van horecaondernemers en voor reclame-uitingen en uitstallingen van winkeliers. Door de corona-crisis hebben bepaalde categorieën die worden aangeslagen voor precariobelasting een lange tijd geen profijt gehad van hetgeen waarvoor betaald wordt. Om ondernemers te compenseren stellen wij voor om de tarieven van de categorieën waarbij een lange tijd geen sprake is geweest van profijt (terrassen, luifels, reclameborden, vaste standplaatsen) dit jaar niet in rekening te brengen en te verlagen naar nihil. Een raadsvoorstel daarover is naar u onderweg. In dit raadsvoorstel wordt u ook gevraagd de begroting daarvoor te wijzigen. Indien u met dit voorstel akkoord gaat, willen wij u bij de 1^e Turap aanvullend vragen dit te dekken uit de Covid-19 reserve.

Q Onvoorzien

Omdat hier sprake is van onvoorziene, onuitstelbare en onvermijdbare lasten, willen wij de post onvoorzien uit de begroting 2020 als eerste inzetten voor het opvangen van Covid-19 gerelateerde tegenvallers.

Kanttekeningen

1. De effecten van de crisis blijven lastig in te schatten. Wij achten het waarschijnlijk dat wij u later dit jaar nogmaals met een raadsinformatiebrief zullen informeren over aanvullende, nog niet voorziene effecten, waaronder de volgende:
 - Ten aanzien van Tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers (TOZO) worden nu kosten gemaakt, maar deze zou het rijk gaan vergoeden. Het uitgangspunt is vooralsnog dat deze door de vergoeding van het Rijk gedekt zullen zijn en daarvoor geen dekking uit de reserve nodig is. Ten tijde van de 2e tussenrapportage zal afhankelijk van de hoogte van de rijksbijdrage en de werkelijke toestroom naar de regelingen op het sociaal plein bepaald worden of dekking vanuit de Covid-19 reserve nodig is.
 - Ten aanzien van de WMO en Jeugd geldt dat als gevolg van de coronacrisis de zorgvraag terugloopt. Daar staat tegenover dat het Rijk de gemeentes heeft opgedragen om de onzekerheden voor de zorgaanbieders te beperken. Het ligt voor de hand dat de terugloop tijdelijk is en zich later zal herstellen. Ook de eigen bijdrages WMO worden tijdelijk niet geïnd. Tegenover deze lagere opbrengsten zal een extra bijdrage vanuit het gemeentefonds staan. Momenteel is het nog onbekend of en hoeveel het Rijk hiervoor zal vergoeden. Gezien de onzekerheden worden deze nu niet aangemeld.
 - Op 31 maart is besloten vanwege de Coronacrisis het invorderingsproces van de lokale belastingen (o.a. afval, OZB en riool) tot 1 juli op te schorten. Uiteraard zullen er ondernemers of particulieren zijn die de aanslag niet kunnen betalen vanwege de huidige crisis. Door het uitstel van de invordering hebben wij nu daar onvoldoende zicht op.
 - Als gevolg van de Coronacrisis en de in dat kader landelijk getroffen maatregelen is het beroep op de gemeentelijke organisatie toegenomen. Op verschillende onderdelen van de organisatie is dan ook extra capaciteit ingezet om aan dat beroep tegemoet te komen. Op dit moment is de omvang daarvan nog onvoldoende duidelijk om in deze raadsinformatiebrief mee te nemen.
 - Op 24 juni 2020 heeft het kabinet een persconferentie gehouden over verdergaande versoepelingen van de maatregelen, getroffen in het kader van de Coronacrisis. Deze verdergaande versoepelingen hebben naar wij verwachten gevolgen voor de gemeente. De daaraan eventueel verbonden kosten konden nog niet meegenomen worden in deze raadsinformatiebrief. Dit zijn slechts een paar van de lopende Covid-19 risico's met een mogelijk financieel gevolg. Het volledige geactualiseerde beeld van de risico's geven wij u met de financiële impactanalyse Covid-19. U heeft een eerste rapportage ontvangen op 3 juni. Een aantal van de daar benoemde risico's, zoals opbrengsten parkeren en marktgelden, zijn opgetreden en opgenomen in deze Raadsinformatiebrief. Bij de 1^e tussenrapportage 2020 ontvangt u een geactualiseerde financiële impactanalyse Covid-19.
2. Deze opsomming is beperkt tot de risico's van € 25.000 en hoger. Ook kleinere na- en voordelen kunnen in gezamenlijkheid een substantieel bedrag vormen.
3. Vermoedelijk zullen er niet alleen nadelen optreden, maar ook voordelen. Op dit moment hebben wij daar nog onvoldoende zicht op.
4. Op 28 mei heeft de minister van BZK een brief aan de tweede kamer verzonden over het compensatiepakket Coronacrisis ter waarde van € 566 miljoen voor de 1e periode tot 1 juni. Deze brief is nog niet verwerkt in de meicirculaire. De definitieve verdeling zal bekend gemaakt worden in de septembercirculaire 2020. De ontvangen middelen willen wij toevoegen aan de reserve.

Vervolgtraject

In de 1^e tussenrapportage 2020 zullen wij u vragen de begroting 2020 te wijzigen. De commissiebehandeling van deze rapportage staat gepland in september en raadsbehandeling op 7 oktober.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n): geen

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 30 juni 2020.